

forekommer mig at ville være rigtigt, hvis man overhovedet forlanger et kommunalt Tilskud som Betingelse for Statstilskud, saa at sige, at der maa gives et Tilskud f. Eks. af et vist Minimumsbeløb for hver Elev. Men saa mangler der vist en Bestemmelse i § 2, hvor der som en Betingelse for Statstilskuddet burde sættes, at Skolepengene ikke maatte overstige et vist Maksimum. Det er jo saaledes, at Staten har Interesse i, at saa mange som mulig komme til at nyde godt af Undervisningen i Realskolerne, og det er jo en given Ting, at jo billigere Forældrene kunne skaffe deres Børn en saadan Undervisning, desto snarere kan det antages, at de ville benytte Skolerne. Derfor mener jeg, at der burde sættes et vist Maksimum, som Skolepengene i Forbindelse med Brændselspenge og andet sligt ikke maatte overstige. Det var disse korte Bemærkninger, jeg havde Lyst til at fremsætte. I øvrigt kan jeg ikke andet end sige, at Lovforslaget betegner et ganske overordentlig stort Fremskridt fra det hidtidige, og at det derfor ganske sikkert ogsaa vil blive vedtaget her i Tinget.

Holm: Da jeg i 1892—93 og 1893—94 som Ordfører for Finansudvalget gjorde mig til Talsmand for de Ønsker, som da raadede om at faa faste Regler for Udelingen af Understøttelse til de private Realskoler, er jeg selvfølgelig glad over det her fremkomne Forslag. Den Anmærkning, vi den Gang fik indsat paa Finansloven, gik ud paa, at saadanne Regler om muligt skulde være truffene allerede 1896—97, men det lykkedes ikke. Ministeren forelagde ganske vist Finansudvalget flere Forslag, men han gjorde ikke noget af dem til sit, og Finansudvalget mente ikke, det kunde være dets Sag at udarbejde et helt Lovforslag om denne Sag. Derfor gik det den Gang i Stykker. Nu, da den højtærede Minister har taget Sagen op, haaber jeg, det skal lykkes at gennemføre den, og jeg tror, det er ret nødvendigt, at det sker. Vore andre Skolers Forhold ere i de senere Aar blevne fæstnede og forbedrede, i hvert Fald i visse Maader. Vi have faaet Loven om Folkeskolens Ordning. Vi have faaet Latinskolernes Lærerlønninger forbedrede ved en Lønningslov, og vi fik i Fjor vedtaget en Ordning med Hensyn til de københavnske Latinskoler, en Ordning, som jeg ikke var nogen Ynder af, men som vi nu maa prøve, for at se, hvorledes den virker. Med Hensyn til Realskolerne er der derimod intet gjort;

de have vokset „vildt“ indtil nu, og det er, som Finansudvalget i sin Tid gjorde gældende, meget uheldigt. Med Hensyn til Forslaget er der en enkelt Ting, som jeg beklager ikke samtidig er bleven klaret, det er Spørgsmaalet om Statens Stilling til de kommunale Realskoler. Vi gik ved Skolelovens Behandling ud fra, at Statens Støtte til dem vilde falde bort, naar Byerne ordnede deres Skolevæsen ved Hjælp af det ret betydelige Tilskud, som Skoleloven gav dem. Nu meddeles det imidlertid, at Byerne ikke ville kunne klare sig uden fortsat Tilskud til deres kommunale Realskoler. Men noget nærmere derom har jeg ikke set, og jeg vil ønske, at det Udvalg, der bliver nedsat, vil overveje denne Sag noget nøjere og fremskaffe de fornødne Oplysninger derom. Det er nemlig netop med Hensyn til de kommunale Realskoler, man har haft Tvivl her i Folketinget. Der er ofte blevet klaget over det, som ogsaa er kommet frem her i Dag, at der har været Kommuner, i hvilke man har gjort mere for de kommunale Realskoler end for Byens øvrige Skolevæsen, idet de vedkommende Kommunalbestyrelsesmedlemmer, som selv havde Børn gaende i den kommunale Realskole, vare tilbøjelige til at lægge Hovedvægten paa den og tage sig mindre ivrigt af selve den almindelige Folkeskole. Jeg antager vel, at dette Forhold er blevet ikke saa lidt forbedret, siden vi have faaet den ny Skolelov. Den har gjort det nødvendigt, at man tog sig af den almindelige Skole. Men noget af det, der tidligere blev anket over, kan der dog endnu være tilbage. Dertil kommer, at det er tvivlsomt, om Staten i de Byer, hvor der er kommunale Realskoler, skal støtte baade disse kommunale og de private Realskoler, der mulig findes der. Ogsaa af den Grund forekommer det mig, at det var heldigt, om vi havde større Klarhed over vor Stilling til de kommunale Realskoler. Jeg skal ikke komme ind paa Spørgsmaalet om Realskolens Betydning i det hele taget. Her i Folketinget have vi aldrig sværmet for Realskolerne, og jeg for min Del er meget mere enig med det ærede Medlem (Ottosen), der i Dag talte som Nummer to, end med det ærede Medlem, der talte først (Osc. Hansen). Denne ærede Taler hævdede nemlig, at Realskolen maaske var den mest demokratiske Skole, vi havde. Men det andet ærede Medlem paaviste, synes jeg, temmelig klart, at det modsatte var Tilfældet. Jeg skal imidlertid ikke komme videre ind derpaa. Det er før blevet sagt her i Folke-